

“Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.”

Lpfö 98, rev 2010

OLIKA

Handledning till

Prinsessan Victoria

av författaren Kristina Murray Brodin och illustratören Kajsa Lind

SYFTE

Att tillsammans med barnen samtala kring och reflektera över: egenskaper, känslor, kommunikation, hemlöshet och resurser.

FRÅGOR OM EGENSKAPER, KÄNSLOR OCH KOMMUNIKATION

1. Barnet i boken tycker att Victoria har världens snällaste ögon. Vad tror du att barnet menar med det? Vet du någon annan som har snälla ögon? Kan du se på någon om den är snäll? Går det att luras att du är snäll, fast du inte är det? Kan en vara både snäll och elak? Kan en vara snäll ibland och elak ibland?

Övning: Gör rollspel där du eller barnen ska se "snälla" eller "elaka" ut medan de andra får gissa vilken egenskap som gestaltas. Med de äldsta barnen kan ni gemensamt fundera kring skillnaden mellan "snäll" och "glad" eller "elak" och "arg", det vill säga mellan saker som vi gör och saker som vi känner.

2. I boken är barnet argt för att hen inte blivit bjuden på ett kalas. Har du blivit arg eller ledsen någon gång för att du inte fått vara med? Hur kändes det i dig? Har någon blivit arg på dig för att den inte fått vara med när du lekt? Hur tror du att det kändes för den personen?

Övning: Gör rollspel där du eller barnen ska se "arga" eller "glada" ut medan de andra får gissa vilken känsla som gestaltas. Prata samtidigt om ifall det går att "dölja" den riktiga känslan bakom en låtsad. Fortsätt gärna övningen genom att prata om fler känslor som finns och gestalta dem på samma vis.

3. Barnet tycker att det känns bättre när hen får berätta om sina känslor för Victoria. Varför tror du att det är så? Har du någon du kan prata med när du är arg eller ledsen?

4. Barnet i boken går fram och pratar med Victoria fast hen inte känner henne. Tror du att du hade gjort det? Hur tror du att det känns om ingen någonsin pratar med en?

5. Barnet blir ledset när Victoria flyttar utan att säga hejdå. Men sedan ser hen att Victoria har ritat ett hjärta i snön. Hur tror du att det känns då? Har du någon gång blivit ledsen för att någon flyttat? Eller för att du har flyttat?

6. Victoria säger mest "Du lilla". Varför tror du att hon säger det? Varför tror du att hon inte pratar mer?

FRÅGOR OM HEMLÖSHET OCH RESURSER

1. Victoria verkar inte ha någonstans att bo, så barnet lämnar dörren in till huset öppen. Har du träffat någon som inte har någonstans att bo? Hur tror du att det känns att inte ha någonstans att bo?

2. Victoria går inte till tandläkaren fast hon egentligen behöver. Vad tror du det beror på? Hur tycker du att en hade kunnat lösa problemet?

3. Victoria har varken vantar eller mössa fast det är kallt ute. Varför tror du att hon inte har det? Vad hade du gjort om du hade sett någon som suttit ute utan vantar och mössa när det är kallt?

4. Barnet ger sin pappas varmaste vantar och mössa till Victoria. Tycker du att hen gör rätt som gör det? Varför? Varför inte?

5. Victoria i boken heter samma sak som Kronprinsessan Victoria Bernadotte. Vet du vem det är? Tycker du att de är lika på något mer vis? Vad tror du är olika för de två Victoriorna?

6. Titta på hur det ser ut hemma hos barnet. Är det likt eller olik hur du bor? Har du någon favoritplats hemma?

OM HEMLÖSHET

Idag möter eller ser de flesta barn personer som inte har någonstans att bo. Många hemlösa vittnar om att bland det värsta med att vara hemlös är att vara osynlig för människorna som passerar. Enligt Socialstyrelsen beror hemlöshet både på individuella faktorer och på brister i samhället. Deras hemlöshetsbegrepp omfattar ett antal boendesituationer som personer kan befinna sig i för en kortare eller en längre tid. Den nationella mätningen av hemlöshet i Sverige visar att det 2011 fanns cirka 4 500 personer som befann sig i akut hemlöshet. Det betyder att de personerna var hänvisade till akutboenden, härbärgen, jourboenden eller var tvungna att sova ute. För första gången i denna mätning fanns det även uppgifter om hemlöshet bland barn och ungdomar (18 år eller yngre) som av olika skäl levde under hemlösa förhållanden. Under veckan som mätningen genomfördes befann sig cirka 400 barn och unga i en gråzon mellan hemmet och samhällets vård och omsorg. "Prinsessan Victoria" ger plats åt en hemlös person och det som barn upplever men sällan ser i sällan ser i böcker.

OM EMPATI

Vår omvärld består av väldigt många olika sorters människor. Att lära sig se alla människor som medmänniskor värda respekt och empati är viktigt för att upprätthålla våra demokratiska värderingar. Om vi exkluderar hemlösa ur våra böcker får barn en skev bild av vilka som tillhör samhället. Alla barn har, oavsett kön, behov av att öva sin empatiska förmåga. I den här boken finns hemlösa Victoria som barnet möter på ett självklart sätt. Barnet i boken har inget tydligt definierat kön, vilket gör det lättare för alla barn att relatera till hans känslor och agerande. (Om frågan om kön kommer upp kan du som pedagog fråga vad det är som gör att barnen undrar. Fundera tillsammans på om karaktären är en hen, hon eller han och vilka saker de använder som ledtrådar och om det spelar någon roll vad barnet är.)

RELIGIÖSA SYMBOLER

Förskolan och skolan är icke-religiösa platser, men har ett ansvar att ge plats och utrymme både för barns egen tro och för samtal om olika sätt att leva och tro. Då vi har en sekulär norm i samhället osynliggörs lätt den vardag som alla de religiösa familjer lever i vilket skapar en klyfta mellan hem och offentlighet. Genom att som i den här boken inkludera religiösa symboler som ett radband och en kufi i bilden erbjuds spegling och inkludering på ett enkelt sätt.

